

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer v sredo in petek. — Depisi naj se pošiljajo uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje po meri temeljce pristojbine ter od vsake petit-vrate po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Mesečina na celo leto 8 kron, za pol leta 4 krome, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

O Binkošti se vrši, kakor smo že poročali, v Ljubljani shod slovanskih časnikarjev. To bode četrti shod, na katerem se bodo zbrali žurnalisti vseh slovanskih zemelj, iz Rusije, Poljske, Češke, Hrvaške in od drugod, da se skupno porazgovore o tem in onem, kar bi koristilo slovanski stvari, kar bi povzdignilo naš ugled in pripomoglo k sreči in slavi vesoljnega slovanstva.

Prvi takšen shod se je vršil v Pragi, drugi je bil v Krakovem, tretji v Dubrovniku, letos pa je sklican v Ljubljano. V veliko čast si lahko štejemo Slovenci, da je ravno naša metropola izbrana, da se snidejo v njej sinovi slovanskih rodov, in sicer takšni, ki se jih mora prištevati med najbolj prosvitljene, med prve borilce za narodne idejale, ki stoje vedno prvi na straži, čuvajo narodne svetinje, širijo prosveto, bude ljudstvo k narodni zavesti in kličejo na boj! Vedno so oni prvi, kadar je treba braniti narodno čast in pravico.

Zato pa bode letošnje Binkošti velik vse slovanski praznik, ki se bo slavil v naši beli Ljubljani, to bode manifestacija vseslovanske misli, proslava naše celokupnosti. To bode slavlje, posvečeno združenim idealom in velikim ciljem, tu bode spoznaval brat brata, eden rod slovanski se bode po odposlancih bratil z drugim, da si v srčnem objemu črpa novega navdušenja, novih moči v težki borbi.

Zlasti pa se bode na shodu razpravljalo o dveh stvareh; namreč o ustanovitvi slovanskega dopisovalnega urada in o ustanovitvi splošno-slovanskega časnikarskega društva, ki bo zastopal interese časnikarjev, skrbelo za podpore bolnim in onemoglim časnikarjem, ustanavljalo in upravljalo ustanove itd.

Posebno je prva točka velikanskega pomena za naš napredek, za razvoj slovanskega časnikarstva in za dosego ciljev, ki si jih to naložilo. Sedaj smo Slovani priklenjeni zajemati poročila iz tujih židovsko-nemških in nam sovražnih virov, ki niso nikdar nepristranski, kadar se gre za kakšno slovansko stvar, temveč vedno zavijajo resnico, prinašajo lažnjiva poročila in slikajo naše razmere le v neprijazni luči in v čim bolj črnih barvah.

Ravno takšna poročila, zajeta iz teh židovskih virov, so vzrok, da imamo dandanes n. pr. o Rusiji čisto pomanjkljive in krive pojme. Rusija se zdi marsikomu kraj srednjeveškega nazadnjaštva in robstva, kjer vlada car z neomejeno krutostjo, kjer se zatira prosveta in vsaka slobodomiselnost. Toda takšno razumevanje ruskega življenja je popolnoma napačno; ruski car je morda bolj prosvitljen in svobodomiseln kakor vsak drugi evropski vladar. V Rusiji se skrbi in stori več za šolstvo, kakor povsod drugje, a ker je ruska država tako gromna, je lahko razumljivo, da se kar čez noč ne more razširiti prosveta med vse sloje. Kakor rečeno, ravno ti židovski viri, ti dopisovalni uradi so krivi, da vlada o slovanskih razmerah tako napačno mnenje, prikrojeno po židovskem načinu v svrhu nemških interesov. Ako pa dobimo Slovani svoj lastni dopisovalni urad, bo to prenehalo. Razumljivo je tedaj, da nemški listi že sedaj prav ostro pišejo zoper to in napadajo zlasti Čehe, ki so prvi to misel sprožili in že tudi ustanovili poseben za klad v dosego tega namena.

Druga točka, ki bode zlasti tudi na dnevnem redu, pa je ustanovitev splošnoslovanskega časnikarskega društva. Vsi drugi stanovi se družijo, snujejo lastne organizacije, le časnikarji niso tvorili dozdaj nikake trdne celote! v slučaju bolezní ali onemoglosti so bili navezani vsak sam na se in niso se imeli zateči nikamor,

ako so bili potrebni pomoči. Zdaj se ima to temeljito premeniti, da ne bodo časnikarji več izpostavljeni bedi in siromaštvu, ako jih zapuste telesne sile.

Povdarili smo že, da bode ta shod mnogo pripomogel k večjemu medsebojnemu spoznavanju posameznih slovanskih rodov. Zlasti našo slovansko domovino bodo časnikarji imeli priliko spoznati. Dosedaj so nas poznali le še bolj površno, in mnogi so bili o nas jako napačno ali pa prav malo poučeni. V tem oziru se bode torej mnogo zboljšalo. Spoznali bodo Slovenijo in potem bodo gotovo tudi lažje umevali naše težnje in nas še radostneje podpirali v boju za naš obstanek.

Zato pričakujemo z velikim veseljem naše slovanske brate. V Ljubljani in drugod po Kranjskem, kamor se bodo priredili izleti, se že delajo priprave za sprejem, da bodo naši bratje spoznali našo radost nad njihovim obiskom in da se bodo čutili kakor doma.

Gotovo je, da bode ta kongres obrodil mnogo dobrega sadu, da bode mnogo koristil naši slovanski stvari posebej in veliko pripomogel k solidarnosti in čim tesnejšemu zblizanju vseh slovanskih plemen.

Najbližnja vojna v Evropi.

Malo katero leto poteče, da bi se ne zaigral noben bojni ples. Da, v dobi „splošnega razoroženja in svetovnega pomirjenja“ imeli smo istočasno po dve vojni. Hvala Bogu, da so bile vse zadnje vojne daleč od nas, da so nas ločila širna morja od odmevanja bojnih tromb. „Ljudskega klanja in pobijanja“ smo se udeleževali le neposredno — po časopisu. Zato pa si tudi ne moremo napravljati jasne slike o grozi in bedi, ki jih prinaša vojna s seboj v deželo.

LISTEK.

Lov na gorile.

Ortica, francoski spisal L. Jacolliot, poleg češkega poslovenil L. Vrhovski.

(Dalje.)

Sedaj je glavar obstal ter mi pomignil, naj se približam k njemu. Storil sem polahko razgrinjaje goščavo. Skoraj sem občutil mraz, da so se mi lasje ježili. Od zadaj goščave, kjer je bila svetloba večja, opazim na vrhu ogromnega drevesa med krivinami vej ogromnega gorila, kateri sedeč na z vej narejenem nekakem gnezdu voha okoli sebe, kakor da bi čutil nevarnost. Tu v pravi njega domovini opazil sem grozno zver v vsej njeni divjosti, kar sem namreč tudi želel, zato sem se napotil na Congo.

Videl sem mu je čedalje bolj, da sluti ne varnost, kajti grozne oči so se mu še bolj iskrale in napenjale proti goščavi, kjer smo bili mi. Prepričal sem se kmalu, da takšen pogled skoraj popolno prevzame lovca, da ga zbega v času spopada z zverjo, ko ta z vso silo prihrumi nanj.

Stari glavar vaje te zveri, stal je nepremično, kar se pa mene tiče, moram reči, da

sem bil kakor primrznjen na tla. Nisem pričakoval prej, da že sam pogled te zveri tako vpliva na človeka. K redkemu pripetljaju svojega potovanja moram zabeležiti to sliko.

Stoječ ravno, z glavo nekoliko naprej pripognjeno, udari z dolgima rokama trikrat na široke svoje prsi, ter ob enem grozno zarjove. Glas mu je podoben drugim zverem, vendar od kraja rujovanja zdelo se mi je, da je nekoliko podoben človeškemu. Z močnega grla se mu usuje nato cela vrsta zvokov, kateri se, začeniši s strašno močjo, po malem zmanjšujejo, kakor pri stopnicah skladeb. Podobno je gromenju v oblakih, katero s prva nebo pretresa, potem pa se oddaljuje od nas, dokler popolno ne utihne. Naenkrat se v naši bližini oglasi krilata papiga, z rudečim čopom na glavi. Gorila začuden utihne. Rahlo zasuknem z glavo med vejevjem, hoteč opaziti, na katerem drevesu sedi ptica. Med tem pa je glavar polahko zašvižgal, da je s tem poklical k nam svoje ljudi.

Toda nakana ta, da bi med pevanjem ptica premotil glavar gorilo, se ni dobro obnesla, kar je bilo videti na njem. Srditost njegova se je videzno še pomnožila.

Med tem so prilezli zamorci k nam, plezaje kakor smo mi poprej.

„Glavar!“ šepeta prituhanjeno N'Otoué, tiho da sem ga komaj zaslišal, „gorila nas že sluti“.

„Iz česa to spoznavaš?“ vprašam tiho, sapo zadrževajoč.

„Glejte, kako se ji širijo nosnice od srda in divje oko hoče prešiniti skozi goščavo, katera nas krije.“

„Če nas čuti tako blizu, čemu ne beži? Nima nič strahu pred nami?“

„Ah kaj, strahu? Pa gorila? ... O tem se kmalu sam prepričam.“

„Čemu se tedaj obotavlja, da ne plane kar na nas?“

Ko sem to zašepetal, pokimal mi je glavar s srdom, naj molčim.

Med tem se ponovi rujovanje z dvojno silo, katero se razlega ednako močnemu gromenju daleč po goščavah, da so se stari zamorski lovci tresli, kajti ta glas je bil kaj nenavadnega. Grozna zver je treskala in škripala z ostrimi zobmi, med tem pa trgala vejevje in razmetavala na vse strani.

Zopet sem zašepetal: „Zakaj mu ne smem poslati razstreljivo kroglo, da bi tega grozoviteža vrgel na tla?“

Gotovo desetkrat sem že stisnil puško k licu, ali vsakokrat mi je glavar odkimal, ne streljati.

Odkar smo tam doli v Bosni in Hercegovini pred 25 leti imeli znano pomirjenje, niso se rabile vojaške puške za „resno“ delo, ako ne čemo k resnobi prištevati tudi usodno pokanje pri nesrečnih ljudskih nemirih, kakršni so se dogodili pred par leti v Gradcu, pred vsem pa letos v Trstu. Tudi „izprehod“ naših vojakov na Kreto se ne more uvrščati med prave vojne operacije.

Toda ako se ne varamo, a dobro bi bilo če bi se varali, izrabljali se bodo najbrže že letos večletni nedolžni vojaški manevri v strašno prakso tam doli v Albaniji in Macedoniji.

Sicer je že nekaj let takorekoč običaj, da na spomlad zavrišči v teh turških pokrajinah, toda s toliko resnobo se še to ni godilo, kakor se pojavlja baš sedaj.

Ne more se trditi, da bi bilo v albansko-macedonskem prebivalstvu, v tej politično slabo zavedni narodni mešanici že od narave kaj re volucionarne strasti. Saj bi se bila morala ista sicer že davno razžariti, za kar pač nudi turški jarem odveč povoda. Da pa se je navzlic temu začelo skrajno nevarno gibanje, je dokaz, da je mera pač priklopila do vrhunca.

Evropske velevalsti so že davno spoznale, da tako ne more dalje iti tam doli, da bi bila potrebna pomoč in rešitev, toda vsaka teh držav je imela sto pomislekov in ozirov do drugih držav. Kakor vselej, veže pravičnim državam roke tudi glede Albanije in Macedonije — tekmovalna ljubosumnost.

Največ nekake naravne pravice za akcijo v Albaniji in Macedoniji bi imela pač Avstrija, ako se izvzemo ostale samostojne države na Balkanu, ki pa ne morejo biti kos tako veliki nalogi že vsled male oborožene sile. Pa tudi ne posredna sosesčina in plemenske vezi delajo pri teh državah pomisleke na nepristranost in se bičnost.

Toda tu je država, na katero bi po njeni zemljepisni legi in zgodovinski odtujenosti skoraj nihče ne mislil, ki pa si svoji prvo besedo v rešitvi albansko-macedonskega vprašanja. In to je Italija!

Kakor rečeno, Italija sicer nima nikakih naravnih pravic do teh dežel, niti je misliti, da bi ji bili v mislih nesebični nameni, napraviti le red in mir. Pač pa ima do tega diplomatske obljube še izza časa „Berlinske pogodbe“.

Že leta 1877 je imel tedanji italijanski minister Crispi z Bismarckom par diplomatskih posvetovanj ter je Bismarck odločno nasvetoval, naj Italija za slučaj, da pripade Bosna s Hercegovino Avstriji, takoj zasede Albanijo, da si za varuje svojo pozicijo ob Jadranskem morju.

Da Italija vkljub temu ni storila po Bismarckovem nasvetu, se je zahvaliti diplomatski nemu preprečenju Andrassyja. V Italiji pa se je bila že preveč udomačila misel po Albaniji. Po celi Italiji so se prirejale demonstracije proti tedanjemu ministertvu, ki je zamudilo tako lepo

priliko. Še glasnejše so postale italijanske zahteve, ako si obdrži Avstrija Bosno in Hercegovino, nam pa ne odmerijo deleža, pridobiti si moramo Trst.

Tedaj pa je zapazil Bismarck, da se mu hočejo križati računi. In dobri Imbriani, ki je rekel pri neki taki veliki demonstraciji v Italiji:

„Nemčija nam noče dati Trsta in Tridenta, ker upa podedovati enkrat še celo dunajsko monarhijo.“ Tako je tudi mislil Bismarck, zato pa ni Italijanom nič več prigovarjal, naj bi se polotili proti volji Avstrije pokrajin na Balkanu, češ, s tem jih še vedno lahko odpravimo, ako bodo preveč pohlepni po Trstu in južnih Tirolah.

In tako je ostalo vprašanje do danes nerešeno, dasi Italija na tihoma niti trenutek ni opustila svojih po Bismarcku ji privilegiranih pravic do Albanije.

Italija tudi ni povsem nedolžna na sedanjih notranjih nemirih v Albaniji. A kakor se kaže, prisvojila si bo najbrže začasno okupacijo Albanije po poti pomirjenja, kakor si je Avstrija Bosno in Hercegovino. Ker pa bodo vsekakor tudi avstrijski interesi zraven govorili, je pač prav lahko mogoče, da tudi ne bodo molčale — puške.

Celjske in štajarske novice.

(Umrl je) dne 16. t. m. zdravnik v Celju dr. A. Zipl v 77. letu starosti. Bil je svoj čas na glasu kot izvrsten zdravnik in si je pridobil precejšno premoženje. V politiko se ni utikal in mu je sedanje delovanje „celjskih Nemcev“ presedalo. N. p. v m.!

(Kolesarsko društvo „Klub celjskega Sokola“) opozarja svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo ob lepem vremenu v nedeljo, dne 20. t. m. prvega skupnega izleta v St. Jur ob j. ž.

(Za slovensko-nemško gimnazijo v Celju) Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju, je pri seji dne 12. aprila t. l. sklenilo sledečo resolucijo: Društvo se soglasno pridruži resoluciji, sprejeti na zaupnem shodu dne 10 t. m. v „Nar. domu“ in sicer z ozirom na to, da je ravno pri navedenem društvu mnogo družinskih očetov z ne posebno dobrim gmotnim stanjem, za katere bi bila gimnazija, ako se premesti iz Celja za deželo, izgubljena, ker bi morali, ali svoje otroke pošiljati v nemško gimnazijo, ali z mnogimi stroški v druge kraje, ali pa bi bilo sploh nemogoče otrokom pridobiti višjo naobrazbo.

(Dovoljenje za rudosledstvo) je dobil ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, po svojem gozdarju v Gornjemgradu, za politični okraj Celje, za dobo ednega leta.

(Nabori) Ta teden so se vršili v Celju nabori. Kaj se je vse dogodilo te dni v našem mestu, do kakšnih neredov je prišlo, je komaj verjetno, da se morejo zgoditi v civilizovanem mestu. A povdarjati moramo takoj, da jih niso

bili krivi tolikanj na nabor došli mladeniči, kakor pa organi, ki bi imeli skrbeti za red in mir. — Prosilo se je že enkrat naj bi se nabori za okolico prestavili izven Celja, da bi ne prišlo do tako sramotnih slučajev, kakor se dogajajo vsako leto v mestu in pozivljamo še enkrat vse merodajne faktorje, naj zastavijo vse sile, da se ugodi tej opravičeni želji.

(Strelne priprave proti toči.) Gosp. Ivan Rebek, ključničarski mojster v Celju je dobil patent za svoje izdelovanje topičev proti toči. Omenjena priprava se razlikuje od drugih ter je najvarnejša in najboljša. Opozarjamo na inserat v našem listu.

(Zoper slovensko-nemško gimnazijo v Celju) je dvignilo protest še par gornještajarskih mest, katere vsa stvar seveda niti malo ne briga, in ki tudi ne poznajo tukajšnjih razmer. Druga mesta sklepajo proteste, a Celje, ki je vendar v prvi vrsti interesirano, še ni ugovarjalo naši gimnaziji. To govori cele knjige!

(Pometajte pred svojim pragom.) Pred nekoliko dnevi brali smo v nemških časopisih, da je bil na Gornjem Štajarskem zaprt notar, ki je izneveril večjo vsoto denarja. Še ne davno bil je v težko ječo obsojen notar v Gradcu, ki je bil tudi izneveril strankine denarje. — Zakaj to navajamo? Ker se nemški zakoniti časopisi nam vselej prav škodoželjno posmejujejo in naš narod zasramujejo, kadar se le kdo izmed Slovencev pregreši proti kazenski postavi in ker smo hoteli dokazati, kako je tako postopanje bedasto, a tudi nepošteno in nespodobno. Koli kokrat se nam predbaciva, da se pri nas godi veliko umorov, ubojev in drugih hudodelstev. Resnični prijatelji ljudstva skušajo in bodo skušali uplivati na isto, poučevati je, svariti in poboljšati. A Nemci nam ne smejo ničesar pred bacivati; naj čitajo svoje dnevne liste, ki poročajo vsak čas o prav grdih zločinih med njimi. V tem obziru naj tedaj le vsakdo pometa pred svojim pragom. Povsod se najdejo ljudje, ki delajo sramoto človeštvu in posebno dotičnemu kraju in narodu; a narod ni temu kriv. To si naj nasprotni kričarji in otročarji enkrat za vselej zapomnijo. Brez značajni so ljudje, ki hočejo drug narod na ta način razžaliti in ponižati.

(Interpelacija.) V državnem zboru je dne 8. t. m. podal poslanec Ploj interpelacijo na trgovskega ministra, v kateri se je pritoževal vsled slabih poštne razmer po deželi, zlasti z ozirom na Sp. Štajarsko. Povdarjal je, da je služba po deželnih pismonoših le sporadično vpeljana, da potrebujejo obstoječe poštne razmere temeljitega zboljšanja; zlasti bo treba vpeljati vožno pošto mesto sedanjih poštne selov, kar je zlasti tam, kjer sta dve poštni postaji daleč narazen in je pot dolga in utrudljiva, nujno potrebno z ozirom na hitrejšo zvezo, z ozirom no to, da so poštni seli večkrat z prenašanjem težkih pošiljatev močno preobloženi in z ozirom na od dne do dne se množeci poštni promet, katerega hitrost

Sedaj pa mi je postalo jasno, česar voljo mi je stari zamorec tako branil.

V trenutku, ko sem opazoval našega nasprotnika z največjo pozornostjo, osupnil sem nad novo sliko. Iz med vejevja, ki ga je nametal naš gorila na okoli, pokaže se namreč nekaj živega, kar sem kmalu spoznal, da je to še edna — gorila. Bila je skoro zasuta z raznim vejevjem, katero je nametal naš orjak.

„To je samica“, pošepeta mi N'Otoné. Sedaj vidite, zakaj se samec ni takoj vrgel na nas? Bal se je namreč, da bi po njega rjoventju ne planila samica nad nas in morda — poginila, zato je zadnje rjoventje kar pretrgal.

„Kaj torej hoče on?“

„On se boji za njo, pa gotovo je, da ima ona tudi mladiča pri sebi. Ker ona še ne vé, od katere strani preti nevarnost, je vsa zmešana. Opazuje sedaj, kam bi planila, da bi rešila sebe in mladiča. Nato pa gotovo pride on poračunati z nami.“

Samica nekoliko opazovaje okoli sebe, vrže se z ednim skokom izmed vejevja na tla, med tem se je razločno slišal jak mladiča, menda še le nekaj dni starega. Nato je vohala po zraku, med tem pa je mladič krepko „vékal“.

Pobeg samice je samec pozdravil z rjoventjem groznejšim od prejšnjih. Čutil sem, da mi lasje stojé na glavi enako žebli na strehi pri prizoru tako nevarnem kakor nepredvidnem.

Prepričavši se samica po vohanju, od kod preti nevarnost, ne pomišlja več, temuč z naglimi skoki brez vsakega glasu uide med drevjem na nasprotno stran.

Umirjen radi njene ubogljivosti, skoči sedaj samec iz svojega bivališča na drevesu, zlobno godrnjaje na tla ter nekoliko postoji. Ni vedel prav, ali bi jo udaril za samico v varnost, ali bi se prej pomeril z nami. Strašno so se mu iskriale oči, premotrjaje goščavo, kjer smo bili mi skriti.

„Pozor!“ rekel mi je N'Otoné na dani kimljaj glavarja. „Ali jo hočete ustreliti?“

Prikimal sem z največjim navdušenjem.

Tolmač videč na obrazu glavarja njega misel, reče: „Potem nam je treba stopiti na plano, da nas gorila vidi.“

Stopili smo iz goščave na plano.

Videvši nas, je gorila obstal.

„Ne streljajte prej, nego na povelje“, veli natihoma N'Otoné.

Stisnem risanko k licu in čakam.

Zver je bila še kakih petdeset korakov od nas obrnjena k nam. Prej nego bi minil trenutek, ležala bi na zemlji, tako me je ščegetalo, ali počakal sem. — Kajti kjerkoli sem bil v osrednji Afriki skupno na lovu z ondotnimi „glavarji“ zamorcev, udajal sem se alepo njih poveljem, seveda to najbolj gledé na svojo varnost.

Hočem biti varen med njimi, moram se udati njih volji, katere je posebno v važnih trenutkih brezpogojna. Prepričal sem se, ko sem tako ravnal, da sem vselej prav učinil.

Gorila spusti se sedaj na vse štiri, kar navadno stori, kadar skače po tleh, toda naša navzočnost napolnila ji je srd do vrha. S strašnim rjoventjem, da se je stresel gozd, stopila je zopet na zadnji nogi, ni več vohala, temuč brzo je ubirala korake k nam, treskajoč ob svoje široke prsi. To se sliši daleč, podobno pa je močnemu bobnanju. To je sedaj ponavljala z vso močjo, zraven pa rjovela in gledala z divje prebodljivimi očmi.

Glavar dal mi je znamenje, naj sem pripravljen na strel.

„Sprožim, kadar hočeš“, odvrnil sem rahlo.

„Počakaj, da pride čez korenino zvaljene palme, ali dobro pomeri in ne zamiži, sicer je po tebi!“

in varnost je čisto dvomljiva. Priznati se sicer mora, da se poštno ravnanje v Gradcu trudi, te nedostatke na Štajarskem odstraniti, vendar je to izboljšanje poštne razmere zadnji čas precej zaostalo, in izostalo je tudi vpeljavanje novih poštne sredstev. Ker pa mnogo spodnje-štajarskih občin željno pričakuje izboljšav v poštne prometu, se stavi na trgovskega ministra interpelacija: Ali so mu te razmere znane, in je-li pripravljen, opravičenim željam podeželne prebivalstva Spodnje Štajarske z ozirom na izboljšanje poštne zvez ustreči?

(Zdravniška vest.) Deželni odbor je zdravnik za ženske bolezni dr. A. Hiebaum a v Gradcu imenoval ravnatelj in kopaliskim zdravnikom za kopalnice na Doberni.

(Učiteljske vesti.) Na dvorazredni, v tretjem krajnem razredu se nahajajoči ljudski šoli v Artičah, je popolniti definitivno mesto nadučitelja Na štirirazrednici, tudi v tretjem krajnem razredu se nahajajoči ljudski šoli na Bizeljskem je popolniti mesto nadučitelja defin. ozir. začasno. Prošnje do 15. maja t. l. na dotične krajne šolske svete.

(Iz Rečice na Paki) nam g. župan piše, da je bil izvoljen županom dne 26. sušca pred tremi leti in da je napravil obljubo 2. junija, da torej doba njegovega županovanja še le tedaj poteče. Kar se tiče zlatega križca, je že pred dvema leti občinski odbor sklenil vložiti prošnjo, naj se skrbi za to, da bo rečiški župan za svoje zasluge odlikovan, ker je že 18 let podžupan in 12 let župan; a on sam je to prošnjo odklonil. Urađuje se na ondodnem županstvu izključno slovenski. — Odgovor na to županovo pojasnilo prepuščamo našemu poročevalcu.

(Sv. Frančišek Ksaverij.) Dne 12. t. m. je pokosila nemila smrt mladeniča Antona Vertota v najboljši dobi življenja. Pri svojem težkem delu nakopal si je kruto morilko sušico, kateri je moral vključiti svoji izredno veliki moči podležiti. Bil je izmed najmiroljubnejših mladeničev, nade starih roditeljev, ne imajoč neprijatelja, tem več pa prijateljev. Kot zvest naročnik in še zvestejši bralec „Domovine“, čital jo je še v svoji bolezni z največjim zanimanjem tako dolgo, dokler mu niso popolnoma opešale moči. — Bodi mu lahka zemlja domača, prijatelji pa ga ohranite v blagem spominu!

(Opomin.) Nekdo nam piše, da si je po anonci v „giftni kroti“ pod naslovom „Čudež iz Švice“ naročil uro, dobil pa je neko šaro, vredno 3 krone, za katero pa je plačal 6 kron 24 vin. Tako slepi ptujski „Štajerc“ kmete ne le v narodnem oziru temveč jim še priporočam ničvredne stvari, dela reklamo za žide, kmetom pa s tem denar iz žepa krade.

(Okrajni zastop Slov. Gradec) Cesar je potrdil volitev g. Rogine. veleposestnika v Podgorji, načelnikom in Günther-ja, posestnika v Slov. Gradcu, podnačelnikom okrajnega zastopa

Kakor že tolikokrat, preložil mi je Otouš te besede glavarja, kar je vsem bilo znak važne mi sedaj naloge.

Omenjeno drevo bilo je kacic dvajset metrov od nas.

Stisnem puško k licu... Gorila je prestopal... jaz ji namerim na polne prsi. Komaj prestopi korenino ob podrti palmi, sprožim in — zver je pala na tla brez glasu.

Naboj bil je razstreljiv, prirejen nalašč za divje zveri in sicer od tovarne Dewisme v Parizu. Prepričan sem bil, da je bila zver mrtva.

Skočil sem, da bi ugledal učinek strela, ali Otouš me zadrži:

„Pazi“, me svari, „kajti gorila bi morda še ustal in z ednim krempljem ti razpara trebuh.“ Čeravno nerad, vendar udal sem se.

Pogled na zver kazal je, da se ta ni potuhnila, nobeden migljaj ni kazal več življenja v njej.

Ali predno smo mi pristopili, poslal je glavar svojega bojovnika z dolgo sulico, da jo s to podreza. Prazen poskus, žival je ležala mrtva.

Sedaj sem pa jaz pokazal zomorcem strašno rano na nje prsih, — bila je široka za dve pesti. — Takrat so zomorci bojazljivo gledali mojo risanko in nekaj med seboj se pogovarjali.

(Konec prihodnj.)

slovenjegraškega. Dne 16. t. m. se je vršilo za priseženje obeh.

(Posojilnica v Slovenski Bistrici) je imela v osmem upravnem letu 1901 denarnega prometa 531.601 krono 33 vin. Zadržnikov je štela posojilnica začetkom lanskega leta 850. Hranilnih vlog je bilo leta 1901 194.575 kron 14 vin, in je bilo stanje hranilnih vlog koncem lanskega leta 433.630 kron 73 vin. Posojil se je izplačalo lani 58.875 kron. Stanje posojil znaša v vsem skupaj 315.244 kron 43 vin. Čisti dobiček za leto 1901 znaša 1707 kron 81 vin, ki se je porabil za nagrado načelnstvu in nadzorstvu ter v razne dobrodelne namene. Skupna rezerva znaša 13.150 kron 99 vin.

(V Ptuj) se je vršil dne 14. t. m. meščanski shod, ki je obsodil občinskega svetnika Fürsta radi znane brošure in izrekel zaupanje županu Orniku. Nasprotno pa Fürst sam, ki je eden najizobraženejših ptujskih občinskih svetnikov, še vedno vzdržuje svojo sodbo glede mestnega gospodarstva. Zaupnica Orniku pa je brez pomena; dali so mu jo ljudje, ki tulijo z njim v eden rog!

(Poštna vest.) C. kr. poštni postaji v Ormožu in Ljutomeru se z dnem 15. aprila t. l. opustita. V razmerju tamošnjih poštne uradov ne nastopi tem povodom nikakva prememba.

(Novo „Südmarkino“ knjižnico) so ustanovili dne 14. t. m. v Mariboru.

(Umrli je) nenadoma v Gradcu dne 13. t. m. občinski svetnik graški in ravnatelj trgovske akademije A. pl. Schmid. Zedela ga je srčna kap.

(Ostri sodniki.) Porotno sodišče v Ljubnem na Gornjem Štajarskem je obsodilo tri tatinske lovce Adama, Pendla in Hoferja, ter je dobil prvi šest in pol, drugi pet in zadnji dve in pol leti težke ječe.

(Vinski trg), ki se je vršil te dni v Gradcu, je bil obiskan jako dobro. Tudi vina je prišlo mnogo na trg, ter je bila živahna kupčija. Udeležilo se ga je več slovenskih vinorejcev, vendar pa ne toliko kakor je bilo z ozirom na važnost vinskega trga pričakovati.

Interpelacija

poslanca viteza Berksa in tovarišev na g. justičnega ministra glede imenovanja jezikovno nezmožnih sodnikov na Spod. Štajarskem.

Zadnje imenovanje adjunktov za Spodnje Štajarsko in Kranjsko je vzbudilo veliko pozornost med slovenskim prebivalstvom. Za Ljutomer je bil imenovan adjunkt, ki je bil jezikovno nezmožen, kar najbolj dokazuje dejstvo, da je padel pri skušnji iz slovenskega jezika, kateri se je podvrnil kot frekventant slov. jezičnega tečaja za nemške sodne praktike in avskultante. Ta slovenski jezični tečaj vodi sodni uradnik, in z mirno vestjo trdim, da oni, ki tu propade, ne zna absolutno nič. Pri glavnih obravnavah pred okrožnim sodiščem mariborskim so opetovano stranke, katerih izjave se niso strinjale z poprejšnjimi, tekom preiskave podanimi izjavami, to nesoglasje na popolnoma verjeten način opravičile s tem, da omenjenega adjunkta ne razumejo in on ne njih.

Za mesto v Ljutomeru so se potegovali tudi drugi, v vsakem oziru bolji, jezikovno popolnoma zmožni prosilci potom premeščenja; a ti niso imeli edne lastnosti, ne pripadajo namreč nemški stranki, temveč so po nesreči — Slovenci.

Vlada nosi sicer svojo nepristranost napram vsem narodom vedno na jeziku, v istini pa kaže vlada ob vsaki priliki, da je to samo prazna fraza.

Ravno imenovanje sodnih uradnikov bi imelo biti za vsakogar vzor pravičnosti; sodniki ki imajo vse svoje življenje soditi o pravici, bi vendar morali biti prešinjani od prepričanja, da sta le zmožnost in čisto ponašanje pri vsakem imenovanju merodajna, ne pa — politično mišljenje.

Poprej je vendar vsak uradnik brez težave, ako je bil brez disciplinarnega madeža, prišel potom premeščenja na drugo službeno mesto v istem činovnem razredu, zlasti ako se je šlo za mesto na deželi in ne za mesto pri sedišču sod-

nega dvora; sedaj ima vsak nemškomišleči avskultant prednost pred slovenskimi adjunkti.

Za mesto v Šoštanju so se tudi popolnoma zmocni prosilci oglašili, da, zlasti se je nek oženjeni adjunkt, ki ni daleč oddal doma, za to mesto potegoval, in je bil tudi jako dobro kvalificiran; ali zopet se je moral nemškomišlečemu avskultantu umakniti, ki pa je baje vsekakor zmocen slovenskega jezika.

Če je imel biti za to mesto že avskultant imenovan, bi justično ministrstvo imenovalo lahko nekega drugega, tudi že izprašanega in na vrsti stoječega avskultanta. Njegovo imenovanje se sicer ni moglo preskočiti, in tako je bil isti sicer imenovan adjunktom, vendar brez določene mesta, samo, da se ga je moglo obdržati na Kranjskem in ga ni bilo treba imenovati za Šoštanj, ker je bil Slovenec in ne Nemec.

Da pa je mera krivice polna, je bil za adjunkta v Ptuj imenovan mož, ki ne zna niti slovenski govoriti, še manj pa pisati, ki — z edno besedo — prav nič slovenski ne razume, ki ni v Celju nikdar občeval s strankami in ni bil pri nobeni obravnavi.

Za adjunkta v Kočevju je bil tudi imenovan nek obiskovalec slovenskega jezičnega tečaja, ki seveda ni zmocen slovenskega jezika, ki zna komaj en sam slovenski stavek pravilno izgovoriti, ne da bi ga znal zapisati.

Takšne razmere so naravnost sramotne za pravno državo; slovenski narod stoji napram takšnim nasilnostim, ne da bi mogel kaj storiti. Pri vsem nasprotnem zatrjevanju vlade je slovenskemu ljudstvu jasno, da večje protežiranje še ni nikdar vladalo kakor sedaj. Zda so že na več krajih Sp. Štajarske nastavljeni adjunkti, ki ne znajo slovenski uradovati; njih število pa se še vedno bolj množi, da se tako slovensko uradovanje odstrani.

Takozvani jezični tečaji pri okrožnih sodiščih v Celju in Mariboru so novi preskrbovalni zavodi za Nemce.

Pod izgovorom, jezikovno zmožne sodne kandidate vzgojiti, se pošiljajo nemški sodni praktikantje in avskultantje v Maribor in Celje, ki dobivajo poleg svojega adjutuma še letni približek 100 gld in so vsak teden deležni par ur pouka slovenskega jezika pri deželnem sodnem svetniku, ki dobiva za to letne nagrade 300 gld.

Ti praktikantje in avskultantje se po navadi prav malo trudijo priučiti se slovenskemu jeziku, niso prisotni niti pri slovenskih civilnih, niti pri kazenskih obravnavah, so vedno v nemški družbi ter se ne morejo tako nikdar praktično privaditi slovenskemu jeziku. Ali oni so tukaj, imajo prijetno življenje — ker pri slovenskih obravnavah se jih ne more porabiti — napravijo uradni izpit za sodnike in so potem nastavljeni najraje na Sp. Štajarskem, medtem ko so slovenski avskultantje imenovani za Kranjsko, da napravijo drugim prostor. Da bi si mogel kdo praktično pridobiti v takšnem tečaju jezikovno znanje, je naravnost izključeno in za vsakega nepristranskega človeka že v naprej jasno.

Podpisani stavijo na justičnega ministra vprašanje:

1. Ali so mu te razmere znane?

Je-li vendar enkrat pripravljen v bodoče imenovati uradnike za slovenske deželne dele brez ozira na njihovo politično mišljenje?

3. Je-li pripravljen takozvane slovenske jezikovne tečaje pri okrožnih sodiščih v Mariboru in Celju takoj odpraviti in mogočemu pomanjkanju jezikovno zmožnih prosilcev odpomoči s tem, da podeli poleg adjutuma letni približek v znesku 200 gld onim prosilcem, ki se oglašajo in so jezikovno popolnoma zmocni?

Dunaj, 17. marca 1902.

(Slede podpisi.)

Druge slovenske novice.

(IV. shod slovenskih časnikarjev) se bo vršil o binkoštnih praznikih po sledečem sporedu: Dne 17. maja ob 8. uri zvečer komers v „Nar. domu“. Dne 18. maja (binkoštno nedeljo): a) ob 7. uri zjutraj na Rožniku sv. maša in skupni zajutrek; b) ob 9. uri dopoldne zborovanje v „Mestnem domu“; c) popoldne ogledovanje Ljubljane in

okolice; d) ob 7. uri zvečer banket v „Narodnem domu“. — Dne 19. maja (binkoštni ponedeljek): a) ob 8. uri jutraj izlet na Gorenjsko: Šum, Vintgar in Bled; b) Ob 3. uri popoldne obed v jezerskem salonu „Toplice“ na Bledu; c) ob četrti na 8. uro zvečer povratek v Ljubljano; d) zvečer sestanek v „Nar. domu“. Dne 20. maja: a) ob 6. uri in tričetrt zjutraj izlet v Postojno; b) ob 9. uri obisk svetonoznane jame, in c) ob 2. uri popoldne odhod v Trst. — Udeležniki naj blagovolijo do 25. aprila pripravljalnemu odboru IV. shoda slovanskih častnikov v Ljubljani (gg. dr. Karolu Trillerju ali dr. Evgenu Lampetu) svojo udeležbo prijaviti. V pokritje stroškov za izdajo brošure blagovoli vsak udeleženec poslati 10 kron.

(Cesar je pomilostil) urednika ljubljanskega lista „Slovenec“ dr. E. Lampeta. Bil mu je zaradi pregreške razžaljenja časti odmerjen trimesečni zapor; ta kazen je zdaj premenjena v globo 1000 kron.

(Talijski za rešitev življenja) v znesku 52 kron 40 vin. je deželna vlada kranjska pripoznala gostilničarju Fr. Kmetiču v Svibnu, ki je z nevarnostjo lastnega življenja rešil 8 letnega otroka iz ognja.

(Dramatično društvo v Ljubljani) je imelo dne 14. t. m. svoj občni zbor, na katerem je bila najvažnejša točka posvetovanje, ali naj opera še obstoja ali ne. Stroški zanjo so namreč zadnja leta tako narasli, da se je pokazal v blagajni občuten primanjkljaj. Skupni denarni promet minole gledališke sezone je znašal 171.719-20 K, ter je bilo 1827 kron 17 vin. izgube. Proračun za bodoče leto pa izkazuje celo 10.142 kron primanjkljaja; zato je dramatično društvo prišlo do prepričanja, da s sedanjimi sredstvi ni mogoče več še nadalje opero vzdržati. Na občnem zboru se je zato sklenilo, naj odbor izposluje pri deželnem odboru kranjskem in občinskem svetu ljubljanskem večje podpore. Zbor se je izrekel za to, da opera še ostane.

(Nenadoma je umrl) dr. Franc Šumer, odvetniški koncipijent v Ljubljani, v starosti 28 let. Bil je rojen v Št. Vidu pri Šmarju na Štajarskem.

(Ljubljanski Nemci) so imeli v ponedeljek shod radi občinskih volitev ter so sklenili, da se občinskih volitev ne udeležijo.

(Okrajno glavarstvo v Radovljici.) Poročila se, da nameravajo preložiti okrajno glavarstvo iz Radovljice na Bled.

(Umrl je) v Novem mestu dne 14. t. m. frančiškan pater Ladislav Hrovat. Služboval je dolgo vrsto let kot profesor na novomeški gimnaziji; bavil se je tudi z jezikoslovjem in obelodani več zanimivih razprav.

(6400 kron državne podpore) je o. kr. ministrstvo za poljedelstvo dovolilo novoustanovljeni mlekarji v Hrušici na Primorskem.

(Umor.) V Saležu na Primorskem je 58letni J. Šterk dne 14. t. m. z dolgim nožem večkrat prebodel ženo svojega sina. Vzrok groznemu činu so bili večni prepiri v hiši.

(Tržaška škofija.) Ker je postal tržaški škof Nemec, ki ne razume niti besede slovenski, se je obljubilo, da bo novemu škofu tržaškemu pridružen pomožni škof za slovenske vernike. Zda pa o tem ni nič več slišati; sprva se je govorilo, da je za to mesto odločen mons. Martellanz, ki je rodom sicer naš, ne pa po mišljenju.

(Slovenski operni pevec) Fran Naval Pogacnik je izstopil iz dvornega opernega gledališča na Dunaju. Imel je gaže 32.000 kron na leto. Sedaj pojde k operi v Berlin ali pa v Ameriko.

Dopisi.

Sv. Janž na Vinski gori. Dne 6. aprila t. l. je gospod Ivan Belé v gostilni g. M. Cvikla predaval o sadjereji. Strokovnjak je v svojem izbranem, prav dobrem govoru razlagal, kako se naj drevesa presajajo.

Kadar se drevesa presajajo, treba je ozir jemati na zemljo, v kateri bo morale drevesce nadalje živeti. Če se je odločila za drevesce primerna zemlja in lega, treba je tudi ozir jemati na to, kakšno sadje ima v okolici najboljše ceno in najboljše porabo. Pri napravljanju jam se navadno veliko greši; kopljejo se le plitve in ozke jame in to še le takrat, ko je treba saditi dre-

vesa. Jame se morajo vsaj nekoliko tednov ali mesecev poprej napraviti. Na vsak način pa mora biti jama tako velika, da se zamorejo drevesne korenine popolnoma v njo položiti. Pri kopanju jam je treba paziti posebno na to, da se boljša zemlja loči od slabše.

Količki se ne smejo še le takrat v zemljo zabiti, ko je drevesce že vsajeno; lahko se koreninice ranijo, kar zna biti vzrok raznih bolezni. Večkrat naj se med sajenjem drevo nekoliko potrese, da se zemlja med korenine boljše vleže. Potem se priveže drevesce mehko na kol. Na- pačno je, ako se drevesce v začetku pretrdo na podporo priveže, kajti zemlja se sčasom vleže in z njo tudi drevesce. Ako je pa drevesce pretrdo priveženo, ne more se vsled močnejše pri veza vleči. Zaradi tega nastane na deblu rana, pod koreninami pa votlina, v kateri se nabira mokrota, ki je mati bolezni.

Slišali smo o obrezovanju, snaženju in gnojenju drevesc. Govoril je o različnih boleznih in škodljivih živalih sadnega drevja. Navedel je tudi, katera sadna plemena so najboljša.

Omenil je, da bi naj kmeti imeli enaka plemena in ne mnogovrstna; hoče kupec kupiti recimo eden vagon enakega plemenitega sadja, mora prekoračiti več okrajev poprej, kakor ga skupaj spravi in to mu dela velike stroške.

Prijetna je sadjereja in kinč za vsak kraj, ravno tako je pa tudi koristna, ker donaša lepe, obilne dohodke. Poprimite se sadjereje, zasadi- te vsak kotiček praznega prostora s sadnim drev- jem, kmalu se vam bode pobiljšalo vaše blago- stanje, hvallji pa vas bodo tudi vaši potomci. Gospoda I. Belé-ta pa prosimo, da bi nas pri- hodnje leto spet počastil s svojim prihodom.

Sv. Janž na V gori, 9 aprila 1902.

Anton Glaser.

Zgornja Polskava. Sredi velikega tedna, 26. in 27. m. m. imeli smo volitve v občinski za- stop. Vršile so se v znamenju neizprosne boja, na katerega je bila pripravljena tako slovenska kmetska stranka, katera je imela v zadnji dobi zastop v rokah, kakor še bolj stranka nemšku- tarjev, katera pač ne more pozabiti lepih časov svojega bahatega gospodarstva.

Nad 2600 K dolga in 48 oziroma 25 od- stotkov občinskih doklad kazala je bilanca občine, ko je prevzel ravno odstopivši kmetski narodni zastop njeno upravo. Z razumnim, morebiti celo tu pa tam prešedljivim gospodarstvom trudil se je odbor zaceliti te rane, in ko je njegova doba potekla, je lahko s ponosom kazal na sadove: čez 600 K gotovine ne vstevši raznih še ne iztirja- nih izdatnih svot, in 17 ozi. 15 odstotkov doklad! Kaj čuda, da se je nemškutarjem skominito spet po gospodarstvu. S tujimi rokami je lahko gade loviti! Zato tista divja gonja, tisti nebrojni pri- jateljski sestanki, tiste obljube zlatih gradov! Železnica, celo električna, razsvetljava, „Feuer- wehr“ itd. Pomagalo ni vse nič. Volitev je končana z sijajno zmago kmetske narodne stranke.

Presenetilo pa nas je, da je tudi nekaj sicer zavednih Slovencev oddalo svoje glasove nemškutarski stranki, baje radi tega, ker se ta stranka zadnji čas kaj rada imenuje „fortschritt- lich“ (napredna). Pesek v oči! Od ljudij, ki so ob padcu Slovanom pravičnega ministrstva Ba- denijevega zažigali kresove in ki prirejajo „Süd- mark“ ine veselice, za slovensko stvar ni priča- kovati napredka. Bil je torej korak dotičnih Slovencev, ki so šli v boj za to stranko, velik taktičen pogrešek, katerega se že sami najbolje zavedajo.

Novemu odboru pa želimo v svojem delo- vanju najlepših uspehov. Nadejamo se, da bode z isto vneto, s katero je dosedaj zastopal kmet- ske koristi, se zavzemal tudi v bodoče za kmet- sko in slovensko stvar; uraduje naj se izključno v našem jeziku, glede šolstva naj odjenja ozko- srčnost in prevelika štedljivost, ker za svojo mladino ne storimo nikdar dovolj; v rečeh po- litičnega značaja pa še naj oklepa priznanih slo- venskih voditeljev! Le tako se trajno in uspešno zavaruje proti navalom nemškutarske stranke, katera tudi v bodoče ne bo mirovala. Ni tolika umetnost, si v boju pravice priboriti, kakor ohraniti jih v trajni in mirni posesti!

—n.

Iz Hajdine pri Ptuj. (Prvi nastop do- mačih tamburašev.) Dne 31. marca t. l., t. j. na Velikonočni ponedeljek je bila na Hajdini vese- lica, kakršne še Hajdina ni doživela; imeli so vrli hajdinski tamburaši svoj prvi koncert.

Bralno društvo obstoji na Hajdini že nekaj nad 10 let in sterilo je mnogo za probujo na- roda; gosp. učitelj Alojz Pogrujc, ki že od usta- novitve bralnega društva deluje z vneto za prosveto narodovo in probujo hajdinskega ljud- stva, izuril je tudi tamburaše.

Spored koncerta je bil jako obsežen, vmes je bilo celo nekaj težkih skladb, in toliko bolj smo bili presenečeni in smo se divili krasni godbi, ker so vrli fantje igrali tako dovr- šeno in spretno, da jim je vse občinstvo burno ploskalo. Če pomislimo, da so tamburaši sami kmetski fantje, ki še jih večina niti sekiric ni poznala, in da obstoji tamburaški zbor še le jedva mesec dni, se moramo zares čuditi nji- hovemu lepemu uspehu in napredku. Nekateri imajo po uro daleč k vajah, in da po truda- polnem domačem delu po večerih vendar zaha- jajo tako daleč k vajah, zasluži njihovo veselje do tamburanja, ki blaži srce in razvedruje duha, vse priznanje. Priznanje pa zasluži tudi njihov kapelnik g. Pogrujc, ki je razumel s spretnostjo svoje mlade tamburaše tako izborno izvežbati v tako kratkem času in v njih netiti veselje do naše prelepe slovanske godbe, do tam buranja.

Tamburaški zbor je tako-le sestavljen: kapelnik g. učitelj P. in tamburaši naslednji kmečki fantje gg. Hostnik (I. brač), Ogrizek (II. brač), Novak (III. brač), Štrudel (bisernica), Draškovič (kontrašnica), Zelenik (I. bugarija), Sever (II. buga- rija) in Muzek (brdo).

Udeležba je bila obilna, prostori gostilne g. Graharja so bili napolnjeni, prvo sobo spredaj in stransko zadaj je zasedlo kmečko ljudstvo, drugo sobo pa gospoda, ki je prišla iz okolice, iz Ptuja, iz daljnih Haloz, in dva gosta sta bila celo iz Maribora. Čeravno je bila udeležba jako obilna, pogrešali smo vendar marsikatero Ptujčana. Kakor vi k nam, tako mi k vam! — Zakaj je v Celju danes slovenski živelj tako probujen? Ker je okolica narodno probujena! Okoli Ptuja pa hočejo še to probujenost, kolikor je pač je, „Štajero“ in njega pristaši s svojo „modrostjo“ (!) uničiti. Gospoda, če hočete slovenstvo v Ptujju okrepiti, storite kot so delali in še delajo Celjani — pomagajte probuditi okolico, in Hajdina za- zasluži v tem oziru vendar največjo pozornost, ker je, rekel bi, prag mesta Ptuj.

Vsem pa, ki so posetili to veselico, iskrena zahvala, ker pripomogli so kolikor toliko k pro- buji naroda. Če ljudstvo vidi, da ima slovenska gospoda rada tako godbo, zavzelo se bo tudi ono za njo, in če prihaja slovenska gospoda med ljud- stvo, oklenilo se je bode in slušalo njene nasvete, ter ne bo poslušalo svojih krivih prerokov in se bo odvrnilo od „Štajerca“ in njegovih pristašev.

Čast, priznanje in hvala pa gre vsem podpira- teljem, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli, da se je tamburaški zbor osnoval, v prvi vrsti hajdinskemu kaplanu č. g. Rozmanu, ptujski po- sojilnici, g. Severju in potem vsem, ki so koli- korkoli podpirali to podjetje, ki bo mnogo kori- stilo k prosveti in probuji hajdinskega ljudstva.

Ko je bil spored končan, in so v mraku daljni gostje odšli, zavladala je prav pristrčna prosta zabava. Pevke in pevci (dekleta in fantje) so peli pesem za pesmijo, da je bilo veselje. Če- ravno, žal, na Hajdini še ni pevškega zbora, so peli fantje in dekleta jako fino pesmi, kot „Slo- venka sem, Slovenka čem ostati“, „Naprej“, „Hej Slovenci“, „Slovenska domovina“ itd. Čadili se nismo le, kako in kjé so se naučili toliko pesmi, ko vendar nimajo nikakega zbora, temveč divili smo se tudi krasnim glasovom, ki bi mar- sikateremu mestnemu, dobro izvežbanemu zboru bili v pohvalo. Res, čast, komur čast! Ko je za- donela „Pobratimija“, si je pri besedah:

„Tu na pobratim, roko mojo,

Ti mi podaj desnico svojo,”

podajalo vse križem roke, gosposke in kmečke roke si se videl družiti v znamenje, da hočejo z združenimi močmi delovati za narodovo pro- bujo in blaginjo. Navdušenih napitnic ni hotelo biti ne konca ne kraja, in bilo bi preobširno, če

bi hotel še te navesti. — Skrivno pa povem, da se je res govorilo o ustanovitvi pevskega zbora na Hajdini, da so bili vsi navdušeni o tej zares prekrasni misli, in dal Bog, da se kmalu uresniči. Potem se le Hajdina pridobi v narodnem oziru pravo veljavo, in staviti jo bomo smeli z našimi najbolj probujenimi slovenskimi kraji v isto vrsto. Bog živi pevski zbor hajdinski!

Ko so pozno v noč odhajali vrli tamburaši, čakali so jih zunaj v temi kot sove, ki se ne upajo na svetlo, fantički, ki še tega imena ne zaslišijo, ki bi naj rajši katekizem vzeli v roke in se učili „očenaša“, mesto da prebirajo „Štajerca“. Neki Mušic, ki je naročen na „Štajerca“ ali kakor še pravijo na „giftno kr...“, je hotel pokazati, koliko omike se je naučil iz „Štajerca“, ter je pričel svojo „modrost“ ponujati, a vrli tamburaši so bili preponosni na svojo čast in premodri, da bi se spuščali s takimi fantički v prepir ter so smejoč se, odšli mirno svojo pot. In tako je prav! Nevoščljivost in jeza, da tistih fantičkov nihče ne obraja, je pač bila povod neosnovanemu napadu.

Vrlim tamburašem pa kličemo: le čvrsto in nevstrašeno kot dosedaj naprej za probo in prosveto našega milega naroda slovenskega!

Ker pa ima tamburaški zbor, kakor sem slišal, še blizu 50 glid dolga, obračam se do vseh rodoljubov, da bi blagovolili osigurati temu mlademu zboru, ki še zna postati odlične važnosti za probo slovenskega ljudstva na dravskem polju, obstanek in bodočnost z doneski, ki se bodo hvaležno sprejemali in izkazali. Ker mi razmere niso popolnoma znane, ne vem, kdo sprejema doneske, pa menim, da jih že sprejme kapelnik g. A. Pogruje, učitelj na Hajdini.

Dostavek uredništva. Tudi naše uredništvo sprejema drage volje doneske za ta tamburaški zbor, ki zasluži, da ga podpirajo vsi, ki jim je mar slovenstvo ob Dravi, kjer prodirajo naši nasprotniki s pomočjo „Štajerca“ vedno bolj v naše vrste.

Iz Haloz. Občinske volitve so dale povod „Štajercu“, oziroma njegovemu dopisniku, da je pisal „o groznem porazu“ v Leskovcu. Pravi poraz pa je doživel menda le tisti bahač in zavijač, kateri je prišel v odbor po priliki po tisti poti, po kateri je prišel Poncij Pilat v apostolsko vero. Ne samo, da je prosjačil za glasove, tudi njegova klet je bila volilem na razpolago in v njej so se vršili pivni poskusi tako izvrstno, da je po volitvi vzdihnil: „Izvoljen sem, izvoljen, a vina mi je ostalo prav malo v polovnjaku.“ V sredi kleti še sedaj polovnjak stoji, a žalibog zelo votlo doni. Gostilničar Blodnik ve gotovo najbolje, čigar mošnje so trpele denarne poraze.

Nadalje se jezi leskovski nergač, da je Stoklas izvoljen častnim občanom. Napisal je „kolobocijo“, polno podlega in nesramnega obrekovanja in je s tem pokazal, da se čisto nič ni poboljšal od onega časa, ko je v Ljubnem na Zg. Štajarskem delal pokoro. Ta peresar se hvali, da dobi od „Štajerca“ za vsako lažljivo poročilo iz Leskovca — 1 glid. — zares mastno plačo. Slišaj, Hanzek! Študiral si veliko let, če si se kaj naučil, dvomimo.

Vprašamo pa te: „Se ne moreš povspeti do druge službe, nego-li je ona služba pri „Štajercu“?“

Svetujemo ti, da bi stopil na tisti bronasti spomenik, katerega si Stoklasu odločil in pogledal skozi farovška okna, kaj se notri godi. Na prvi pogled bi se prepričal, da se g. župniku prav dobro godi. Ravno tako dobro, če še ne bolje bi se tudi tebi godilo, ako bi bil pravi mož za to. Sedaj te pa jezi, da moraš dostikrat po gostilnah požirke loviti, katere ti privoščijo tvoji trabanti, doma pa se lasaš za kako pretkano „župo“ in še tisto deliš z posli.

Na Velikonočni ponedeljek zbralo se je pri Blodniku pet bogatih „ravnincev“. Tem močnem je predsedoval Drevenšek Janez, slavnoznani pisatelj „Štajercu“ev pa tudi velik učenjak, saj sam trdi, da zna več negoli 20 raznih doktorjev, a vrh tega je pa dokaj pogumen junak, ker je že več gospodov pozval na dvoboj. Mimogrede bodi povedano, da do dvoboja sploh ni prišlo, ker so se mu zagrozili dotični gospodi, da dobi dovolj — zausnič, ako takoj in prav tiho ne odlazi.

V to društvo zabrede po naključbi nadučitelj Stoklas, veliki krivec v očeh „Hanzeka“, kajti na razna, še tako umetno stavljena „pumpanja“ je bil gluh, tudi dvoboj je — odklonil — gotovo nekaj nezasišlanega, a še večje zlo je, da „Hanzeka“ ne pogleda.

Zategadelj osveta — strašna osveta!

Komaj je Stoklas napravil požirek vina, že so se mu očitale razne mogoče in nemogoče stvari. Ker pa je nadučitelj vspešno ugovarjal in mu na ta način niso mogli do živnega poslužiti so se sredstva, katero je pri divjakih v rabi, zgrabili so nadučitelja in ga inzulirali, o čemur spregovori sodnija zadnja beseda. Sicer pa naj učitelj Boga hvali, da ni bil ta večer z lasmi in kožo vred pojejen.

Ta divjaški slučaj pa ni morda prvi v Leskovcu, tako so delali že od nekdanj z duhovniki, učitelji, finančnimi stražniki, vinskimi kupci in sploh z ljudmi, kateri so imeli v Leskovcu kaj opravka, zaradi česar Leskovci že od nekdanj slovi. Celo domači farmani „Varničani“ se izogibljejo nekaterih „ravnincev“, rekoč: „Ognimo se, Lemberžani že gredo!“

Nasledki takega surovega postopanja so pa tudi očitni. Vsak javno nameščen služabnik se potruži, da si poišče boljši kraj. Vinski kupci pokazali so Leskovcu hrbet in kupujejo cele vagonne po Slov. goricah in drugih krajih. Javna tajnost je, da se je mnogo „nevsprejetega“ vina od železnice nazaj v Leskovec zvozilo.

Vsem tem neprilikom so krivi razni nepoštenjaki in dokler se razmere ne poboljšajo, to se pravi, dokler imajo v Leskovcu tudi nepošteni ljudje ime in veljavo, a poštenjaki pa se zaničujejo — tako dolgo se bodejo tuji ljudje ogibali tega kraja. Obžalovati pa je, da zaradi nekaj neznajnežev trpi ljudstvo celega kraja.

Iz Maribora. Že opetovano so se pritoževale slovenske stranke vsled protizakonitega postopanja pisarniških uradnikov tukajšnjih sodišč. Pred kratkim čitali smo tudi mi interpelacijo iz državnega zbora zavoljo dveh uradnikov, ki sta se žaljivo vedla proti slovenskim strankam, vsled česar pa sta bila grozno (?) kaznovana, namreč ukor sta dobila. Če bi pokazal slovenski uradnik nemški stranki le kriv prst, takoj rajša tja nekam na Zgornji Štajar, ako ne dobi celo brco — a ta dva gospoda — seveda — saj se poznamo!! — Kakor se nam dozdeva, je omenjen ukor bil polj pohvalen kakor kazni, vsaj za ednega od teh dveh „Germanov“ iz Haloz in Slov. gorice. Gospodek Sk... a še sploh korajžno kolo vrati okoli svojega „tajčtuma“ in odgovarja v svoji milosti na slovenska vprašanja le v vsemo-gočni, edinozveličavni (vsaj po njegovem kopitu) nemščini. Če hočete imeti, gospod oficijal, vse „tajč“, zakaj se pa trgate v slovenskih krajih za mesto? Poberite kopita in pojdite — magari v „rajh“.

Pri tukajšnji okrajni sodniji je tudi, nek dečko, ki si v svoji neumnosti predstavlja, da je v „rajhu“. V svoji tevtonski navdušenosti drzne si ta mladič izzivati slovenske stranke — čujte!! — v uradu — s psovanjem in žvižganjem vsenemških pesmi, posebno s tisto nemških „rajnvahtarjev“. To človeče se hoče menda le prikupiti s tem izzivanjem svojim predpostavljanim, kajti na obrazih se jim pozna, da bi jim od samega veselja srce razpočilo, če bi „vah tarco“ slišali v kvartetu popevati. Da se ne bo sumničilo krivih oseb, povemo kar naravnost, da je ta nemški pevec Roter.

Vederemo, kaj poreče k temu predstojništvo okrajne sodnije. Mogoče je tudi, da se prihodnjič sliši kak kvartet ali oktet.

Prihodnjič opilimo še par večjih gospodov.

A revidersi!

Narodno-gospodarske novice.

Jabolčni tončič.

Kaka nevolja nas prešine, ako se nam vsuje iz prerezanega lepega jabolka ali iz namizne hruške grda črvojedina! Če je med kupljenim namiznim sadjem mnogo takih uničenih in neslastnih komadov, odslovimo prekupca ali sadjarja, od katerega smo jih dobili.

Črvivost pri jabolkih in hruškah povzročuje gosenica majhnega sivorjavega metulja,

kateri leta od konca meseca velikega travna do prvih dni meseca malega srpana in ki pelaga svoja jajčeca posamezno na mlade plodove. Najrajši stori to ondi, kjer se plod dotika kakenga listja ali kakenga drugega plodu. Gosenčica, ki se je izmotala iz jajčeca, zavrtja se v rastoči sad in se žroč pomiče proti peškišču, kjer pokonča seme. Dorasli rudečkasti črviček zapusti časih sad že na drevesu in se spusti po tanki niti navzdol, da jo popiha v razpokline in špranje drevesne skorje, v mah ali druga skrivališča. Njegovi rovi v sadu in peškišču so napolnjeni z gnusno črvojedino — goseničnim blatom. Mnogo plodov popada, ko jim je peškišče uničeno, z gosenico vred pred določenim časom z drevja. Ko so izlezele iz ploda, poiščejo si na deblu kako varno zavetje. Nekaj sadja pa na videz vendar dozori in se spravi s črviči vred v sadne shrambe in kleti. Gosenice, ki prilezejo tu iz sadja, poskrijejo se v slami, v špranjah med deskami itd. Da se obvarujejo zimskega mraza, naredé si nekako gnezdece iz preje, v katerem se pa še le spomladi zabubijo. Po razmerno kratkem počitku se prikaže metulj, ki se takoj napoti v vrh, kjer se spari in odlóži jajčica. Iz opisanega življenja tega mrčesa lahko razvidimo veliko škodo, ki nam jo more povzročiti; ob ednem pa posnamemo iz njega tudi način, kako ga je zatirati. Glede na to moramo v prvi vrsti pobrati vsak dan prebrano odpadlo sadje in ga pokrmiti svinjam, ako nimamo zanj boljšega pota. Tudi potrgati je dobro črviče s sadja. Gosenice, v katerih prezimujejo gosenice, pa očistimo s tem, ako ostrgamo skorjo z drevja, kakor smo to omenili že zastran jabolčnega cvetočca. Razun tega pa bodi omenjeno tu tudi iz drugih vzrokov prikladno mazanje drevja z apnenim beležem, vsled katerega ostane skorja gladka in ne nudi gosenicam nobenih skrivališč. Izpraznjene sadne shrambe in kleti moramo temeljito osnažiti in jih imeti zaprte, dokler metulji letajo. Dober pomoček za pokončevanje tega škodljivca so tudi takozvane gosenične pasti, ki se narejajo tako-le: Meseca malega srpana se ovijejo rodna jablana in hruške, in sicer pri visokodebelnem drevju približno 1 m nad zemljo, pri pritlikavcih pa neposredno pod vejami z rahlimi, navadnimi povresli, ali ravno tako debelimi kitami od mehkega sena, lesne volne itd., ki se pritrdijo z navadnim motvozom na debla. Črez nje se pritrdijo in sicer tudi z motvozom kakih 15 cm široke krpe debelega papirja, ki delajo nekako streho nad vso napravo. Mnogo škodljivcev gosenic se poskrije v take pasti in se zabubi v njenih rahlih tvarinah. Te pasti se anamejo meseca prosinca, njih vsebina pa se sežge. Ako je papir dobro ohranjen, lahko ga porabimo še edenkrat.

Komur ni treba posebno gledati na denar, lahko si omisli za pokončevanje jabolčnega tončiča posebnih pasti, takozvanih Zornovih goseničnih pasti, ki se dobé pri Löschnig u v Gradcu, Griesgasse.

Politični pregled.

(K položaju) Proračunska razprava jako počasi napreduje. Načelniki klubov so sicer v dogovoru s predsedstvom pred tedni določili številno govornikov za vsako stranko pri posameznih poglavjih proračuna, toda klubi niso določili, koliko časa smejo govoriti posamezni govorniki. Te dni pridejo do razprave razne kočljive točke kakor podpora mestu Pragi, in nemška ljudska stranka se pripravlja na opozicijo. Včeraj je prišla z nekim nujnim predlogom. Proračunska razprava traja sedaj že štiri mesece, a so rešena še le tri ministrstva. Poslanci so dobili že mnogo nad 1 milijon kron plače. Med vlado in nemško ljudsko stranko se vrše „pogajanja“; ta zahteva že letos podpore za večja nemška mesta.

(Državni zbor) V ponedeljek je zbornica nadaljevala razpravo o ljudskem šolstvu. Kot prvi je govoril kršč. soc. posl. dr. Gessmann; med njegovim govorom je prišlo do burnega nastopa med krščanskimi socialisti in soc. demokrati. Napadal je namreč soc. dem. poslanca Seitzja in Schreiterja. Učiteljske plače je imenoval sijajne ter zagovarjal sedemletni šolski obisk na deželi. Za njim je govoril naučni minister Hartl,

ki je izjavil, da bi zahtevana regulacija učiteljskih plač potrebovala 40.000.000 K. Nadalje je opravičeval rubriko „politično zadržanje“ v štajarskih učiteljskih kvalifikacijskih tabelah, češ, da je bila taka rubrika na Češkem že dosedaj. Izjavil se je proti preosnovi ljudskega šolstva v sedanjem nemirnem času. Posl. Michejda je govoril o šolstvu v Sleziji ter zahteval ustanovitev poljskega učiteljskega v Tešinu. — V torek je bilo na dnevnem redu zopet ljudsko šolstvo. Govoril je posl. Hruby in protestiral proti podzavljenju ljudske šole. Dejal je, da je za slobodno šolo, in sicer takšno, ki je tudi prosta ponemčevalnih tendenc. Napadal je naučnega ministra, ki je stopil popolnoma na stran levice, ko je izjavil, da se slovanski šol ne sme ustanovljati brez dovoljenja Nemcev. Slov. poslanec Žitnik je odgovarjal na izvajanja ministrskega predsednika v edni zadnjih sej. Dejal je, da mi Slovenci z njegovim govorom nismo zadovoljni in se nikakor ne moremo strinjati s stališčem visoke vlade v celjskem vprašanju. Ministrski predsednik je izjavil, da glasovanje dne 21. sušca ni prav nič na stvari izpremenilo. S tem se mi ne strinjamo. Zbornica je odobrila postavko v proračunu za dvojezično gimnazijo v Celju, in zbornica je odklonila Stürgkhovo resolucijo in s tem priznala, da ni govora o razpustu slov.-nemške gimnazije v Celju. Iz tega sledi za vlado ustavna dolžnost, da se ne dotika obstoja te šole. Mi smo z 1. sušcem zmagali v javnem, poštenem, parlamentarnem boju in te zmage si ne damo kratiti. Ako pa se vlada boji, da bi levica vsled tega ustavila parlamentarno delo, naj pomisli, da more isto tudi desnica storiti. Potem je govoril o slov. ljudskem šolstvu na Koroškem, slikal agitacijo zoper slovensko šolo v Št. Jakobu v Rožni dolini in obsojal postopanje deželnega šolskega sveta. Dvojezične šole na Koroškem so le po imenu dvojezične, v istini pa so čisto nemške. Govoril je nadalje o ljudskem šolstvu na Štajarskem in opomnil med drugim, da so bili za nemško ljudsko šolo v Slov. Gradcu, katero obiskuje 165 otrok, takoj ustanovljeni trije razredi, za dvojezično šolo pa, ki jo obiskuje 250 otrok, deželni šolski svet ne dovoliti četrtega razreda. Posl. Orasch je po svoje zavijal razmere na Koroškem in zagovarjal nemškutarijo. Ta dan se je razprava o ljudskem šolstvu završila. Potem je prišlo na vrsto finančno ministrstvo. V sredo se je razprava o tem nadaljevala. Govoril je Malprus Jaworski zoper proračun, poslanec Luksch je navajal želje, pritožbe in zahteve poljedelstva z ozirom na obteženje z davkom. Popoldne so se vršile volitve delegatov, t. j. mož, odposlancev, ki se bodo skupno z ogrskimi pogajali o raznih skupnih zadevah obeh državnih polovic. Nemška ljudska stranka je poskušala uprizoriti tibo obstrukcijo; Darschatta je namreč stavil predlog, da se te volitve še le vrše čez osem dni, in da se o njegovem predlogu glasuje po imenih. To se je zgodilo, a predlog je bil seveda odklonjen. Za Štajarsko sta izvoljena poslanca Posch in Stürgkh, za Kranjsko dr. Šusteršič.

(Ministrska pogajanja) Pogajanja med obojestranskimi ministri so se baje izvršili povoljno. Ministrski predsednik Körber se je povrnil iz Budimpešte; trdi se, da se vse nagodbene predloge predlože parlamentoma v jeseni. Čujejo se pa tudi vesti, da se niso premagane vse težkoče in da se je bati, da bi se dogovori sploh ne pretrgali.

(Nemiri na Balkanu) V Macedoniji je bilo sedem čet Turkov deloma razkropljenih, deloma uničenih. Posameznosti o bojih in o pripravah macedonskega odbora so neznane. Mohamedanci so pripravljeni baje na „sveto vojno“ ter se oglasaajo kot prostovolci. Kordon turških čet ob bolgarski meji se je pomnožil s tremi turškimi polki. — Evropska diplomacija hoče baje balkansko vprašanje pustiti nerešeno; zatirana ljudstva naj si pomagajo sama!

(Napad na ruskega ministra.) Ruski minister notranjih del, Sjagin, je bil dne 15. t. m. popoldne v palači državnega sveta v Petrogradu ustrelen in je uro pozneje umrl. Ustrelil ga je bivši dijak kijevskega vseučilišča, Balšanev, ker je bil lani povodom takratnih dijaških nemirov kaznovan. Hoteč se maščevati, je oblekel oficir

sko uniformo in dejal, da ima ministru izročiti neko pismo velikega kneza Sergeja. Ko je minister vzel pismo, je Balšanev petkrat ustrelil in sta dve krogli zadeli ministra v prsi. Napad na Sjagina se je že dolgo pripravljalo. Pred tremi tedni je dobil brzojavko: „Na svidenje“. Pod brzojavko je bilo podpisano ime nedavno umorjenega ministra Bogoljepova. Vest o tem atentatu je povzročila v Petrogradu velik strah. Carja je to zelo preplašilo.

(Revolucijsko gibanje v Belgiji) Vse mesto Bruselj je v orožju; po ulicah je polno vojaštva in žandarjev. Patrule na konjih so zastražile vse ulice, prodajalne so zaprte, in položaj v mestu je jako žalosten. Okna in svetilke po mestu so razbite, več hiš poškodovanih, množica z noži in revolverji oborožena drvi po ulicah. Dosedaj še ni bilo mnogo ubitih, a ranjenih je nešteto. Zadnje dni se mir ni kalil. Število štrajkujočih delavcev še vedno narašča in je že doseglo 185.000. Čuje se, da se hoče kralj odpovedati kroni; liberalno časopisje ga roti, naj posreduje, da se prepreči revolucija in v ta namen odpusti konservativno ministrstvo in razpusti parlament. Ministrski predsednik je izjavil, da noče dovoliti splošne in ednake volilne pravice. Vodja socijalnih demokratov, Vanderwelde, je na nekem shodu izjavil, da je revolucija gotova, ako se ne prizna splošna volilna pravica, in da bodo poslanci na čelu delavskih bataljonov korakali v Bruselj v boj. Vse vojaštvo je pod orožjem in pripravljeno za vsak slučaj.

(Vojna v Južni Afriki) Mirovna pogajanja so se menda res že pričela. Vrše se v Pretoriji, in se jih udeležujejo vsi burski poveljniki; Anglijo zastopata pri teh razgovorih generala Kitchener in guverner Milner, ki sta vedno v brzojavni zvezi z Chamberlainom. Angleško prebivalstvo pa tudi vlada trdno upata, da bodo imela sedanja pogajanja uspeh. Zato je tudi dokaz govor ministra Balfoura, ki je te dni v seji predložil proračun. Rekel je med drugim: Upam na srečen izid posvetovanja burskih voditeljev. Vendar je pa potrebno in primerno za pospešitev miru, ako parlament in država skleneta, da se vojska, če se sedaj ne konča, nadaljuje tako dolgo, dokler ni dosežen popoln uspeh in naj stane kar hoče. Vojska, je dejal minister, je draga; stane nas doslej 160 milijonov funtov (en funt okoli 20 kron). Vključno mirovnim pogajanjem so se pa vršili v minoletem tednu boji na raznih krajih. Kitchener javlja 14. t. m. tole: Polkovnik Collenbrander je 8. t. m. napadel tabor burskega vodje Beyerja. Potem našteva izgube, ki so na angleški strani male, bursko izgubo pa ceni na 160 ubitih, ranjenih in ubitih mož. Naslednji dan so pa Buri napadli nek angleški oddelek blizu Belfontaina. Dosti Angležev je bilo ubitih, del patrolje pa so Buri vjeli. V zahodnem delu Transvaala so Buri 11 t. m. na padli polkovnika Kekewicha. Blizu Rooivala se je bil vroč boj. Na obeh straneh je padlo precej mož.

Razne stvari.

(Biciklista premagala brzovlak) Na Reki sta stavila dva biciklista, da prideta hitreje v Ljubljano, kakor brzovlak. Stava se je sklenila na 1000 K. Biciklista sta stavo dobila. Z brzovlakom se je pripeljalo tudi več radovednežev, ki so pričeli tega biciklističnega junaštva.

(Narodne oporoke pri Čehih) Vdova pred kratkim umrlega bivšega ministra dr. Kaizla ustanovila je, kakor poročajo časniška poročila, lepo ustanovo na češkem vseučilišču v Pragi. Namenjena je mladim možem, ki se hočejo po dovršenih vseučiliških študijah še nadalje izobraževati na kakem tujem vseučilišču. Slavna pi sateljica Karolina Svetlá sporočila je svojo za puščino samo narodnim namenom, zlasti za ustanovitev višjih izobraževalnih dekliskih za vodov. Na tak način je nastala v Brnu „Vesna“, ki je prvi vzoren dekliski zavod v Avstriji. Znani radikalec poslanec dr. Vašaty namenil je pa vse svoje premoženje društvu za obrambo narodne posesti nasproti Nemcem. Zapustil je okoli 400.000 kron. Skoro vsak teden citamo v čeških časopisih, da celo priprosti ljudje na smrtni postelji sporočijo kak, četudi mal znesek „šolski matice“, ki ima enak namen, kakor naša družba sv. Cirila in Metoda. Tako naši slovanski bratje na Češkem še po svoji smrti zapuščajo zgovorna spridevala svoje velike na rodne požrtvovalnosti. Nam Slovincem naši nasprotniki delajo pri vsakem prizadevanju za ustanovitev kakršnegakoli izobraževališča vse

možne ovire, ker vedo, da kot neizobraženci ostanemo večni hlapi in dninarji. Če se ne opremo na lastno moč, moramo v takih razmerah zmiraj zaostajati. Ravno zategadelj bilo bi pa lepo znamenje ne le narodnega ampak tudi človekoljubnega mišljenja med Slovenci, ako bi slovenski listi mogli pogosteje poročati o enakih narodnih darovih med živimi in o narodnih oporokah. Vekoslav K.

(Zlato v Rusiji) V okraju Nerčinska v Rusiji so zasledili bogate zlate žile. Preračunjeno je, da se bode iz teh zakladov dobilo okoli 100.000 pudov čistega zlata.

(Pariški navihanci) Pred velikonočnimi prazniki je nadzoroval v Parizu tajni policist sejmišče svinskega mesa. Ravnokar zapazi, kako se suče sumljiva trojica okoli nekega mesarja, in kakor bi trenil, izmakne eden postopačev svinjsko glavo ter jo brž porine svojemu drugu nazaj in ta dalje, da je takoj izginila. Policist pristopi k mesarju ter mu pošepče v uho: „Okradli so Vas! Jaz sem tajni policaj ter Vam bom takoj privedel tatu, le z menoj bodejte potem šli na policijo in pričali.“ Eden tatov pa potegne brž mesarja na stran ter mu reče: „To ni policist, temuč slepar. Premotiti Vas hoče, da bi zapustili svoj prostor ter bi istega putem or s svojimi sodrugi izropal.“ In mesar res verjame, zgrabi policista za vrat ter vpije: „Lump! Okrasti ste me hoteli! Pa to Vam bo slabo izteklo! Marš na policijo!“ Nič ni pomagalo izgovarjanje. Mesar še naprosi „postrežljivega“ gosпода, naj pazi med tem časom na njegov prostor. Ko se je prevarani mož vrnil, je našel seveda svojo izlogo izpraznjeno.

(Prva milijarda minut po Kr. rojstvu) poteče po nekem računu, ki ga objavlja „N. W. Tagbl.“, dne 30. aprila letos ob pol 10 uri 40 min. popoldne. Ker je pa dotičnik štel 460 prestopnih dni v 1901 letih, v resnici jih je pa 14 manj (vsakih 400 let namreč odpadejo tri) račun ni pravilen in bomo dosegli prvo milijardo še le 14. maja.

(Iz ljubezni se je dal zakopati.) Mladi profesor hipnotike B. Borders v Bedfordu se je zaljubil v lepo devočko Bessie Clifton in poprosil za njeno roko. No, ona mu odvrne, da ga vzame samo tedaj, ako se da za tri dni zakopati. Zaljubljeni Borders je bil pripravljen izpolniti željo svoje izvoljenke. Dal se je uspavati v kateptičen san in ko je izgledal bled kot mrtvec, so pozvali lepo Bessie. Ona se je prestrašila in poletela na policijo, proseč, da zapreči pokop profesorja, ker ni mrtev. A njene prošnje ni nikdo slusal, imeli so jo za noro in začeli profesorja lepo zakopavati; ali v krsto prišla je voda, ki je mladega profesorja streznila. On se probudi in začne kričati; potegnejo ga iz jame, da se ogreje na srcu svoje ljubljene zaročnice. Na čast mu takšna ljubezen!

Zahvala.

Povodom vsem nenadne smrti našega preljubljenega sina, brata in strica, gospoda

dr. Franceta Šumarja

odvetniškega koncipijenta

čegar zemeljski ostanki so se prepeljali iz Loke pri Zidanem mostu k Sv. Vidu in včeraj ob 5. uri popoldne na tukajšnjem pokopališču k večnemu počitku položili, smatramo za svojo dolžnost izrekat vsem ljubim prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo na mnogobrojnih izrazih sočutja.

Prav posebno se zahvaljujemo na obilni udeležbi pri pogrebu gg. c. kr. sodnjakim in davčnim uradnikom ter drugim udeležnikom iz Šmarja, St. Jurja in Ponikve; zastopnikom akad. društva „Triglav“, vsem plemenitim darovalcem krasnih venčev, gg. pevcom iz St. Jurja na ganljivem petju, gg. železničnim uradnikom na Zidanem mostu in Ponikvi oziroma na Grobelnem ter gosp. Bahčiču, c. kr. poštarju v Šmarju na njih uslugah; nadalje gospej Mariji Milošičevi, tukajšnji trgovki, kakor tudi g. Fr. Lindiču na požrtvovalnem trudu za prireditve pogreba, in sploh vsem, ki so nam bili ob najbridkejših urah v pomoč in tolažbo.

Mir njegovi plemeniti duši, nepozaben spomin mu, ki se je prerano od nas ločil.

Sv. Vid pri Ponikvi, dne 16. mal. travna 1902.

(167) Globoko žalujoči ostali.

Spretnega solieitatorja

izdem za notarsko mesto v TREBNJEM.

Nastop službe s 1. majem t. l.

(165) 3-1

Dr. Andrej Kuhar,
c. kr. notar.

Osle, brusne kamne za srpe in kose

priznane najboljša blago, 100 kosov 8 K, en poštni
(169) zavoj z 15 kosi franko K 2-50 30-1

— razpošilja po povzetju —

J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Posestvo

10 minut od Šmarja pri Jelšah
obstoječa iz travnikov, njiv, gozda, vinograda,
hiše z gospodarskim poslopjem v skupnem me-
ritu okoli 9 oralov (joh),

— se prodaja —

po ceni iz proste roke Oglasila naj se pošljejo
pod J. M. Račičkavas na Paki.

Hiša je naprodaj

(166) v Gaberjih pri Celju 3-1

V njej je gostilna in mesarija z lepim vrtom,
kegljišče in klavnica. Cena nizka. Vpraša naj se
pri r. JOŽEF-u REBEVŠEK,
mesar v Celju, Vrtne ulice števil. 19

Oddaja šolske stavbe

v Studenicah pri Poljčanah.

Odda se stavba novega šolskega poslopja
v Studenicah pri Poljčanah, obsegajoča 3 učne
sobe in 2 manjši sobi.

Ustmena zniževalna licitacija se vrši v ne-
deljo, dne 27. aprila 1902 točno ob 11 uri do
poldne v starem šolskem poslopiju v Studenicah.

Stavba se odda skupaj le enemu pod-
jetniku.

Izključna cena je 31340 K.

Podjetnik je obenem primoran kupiti od
tukajšnjega krajnega šolskega sveta že za stavbo
pripravljen les za dnevno ceno.

Stavbeni načrti, stroškovni, stavbeno do-
voljenje in stavbeni pogoji so pri domačem g.
nadučitelju Antonu Vobiču na ogled razpoloženi.

Vsak dražbitelj mora pred pričetkom dražbe
položiti 10% izključne cene.

Krajni šolski svet v Studenicah pri Poljčanah
dne 1. aprila 1902.

(152) 3-2

Jožef Turin, načelnik.

Oprava za specerijsko blago

t. j. omare, miza, vaga itd., še skoraj novo in
dobro ohranjeno

(162) 2-2

je naprodaj

Vpraša naj se upravnistvo tega lista.

V najem

da radi bolezn dobro
vpeljano trgovino z me-
šanin blagom v nekem
trgu na Sp. Štajarskem.

Kdo? pove upravnistvo „Domovine“ v Celju.
(157) 3-3

Najboljšo pristno slivovko

in pravi, posebno obilo rodeči, fini
savinski krompir

za seme prodaja po najnižji ceni
graščinsko oskrbnistvo „FREIBERG“ pri Celju v
(135) 3-3 Savinski dolini.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji

so mojsterski v konstrukciji in izvedbi.

Orig. Singerjevi šiv. stroji

so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.

Orig. Singerjevi šiv. stroji

so najbolj razširjeni pri tvorniških delih.

Orig. Singerjevi šiv. stroji

so neprekosljivi glede vztrajnosti in trpežnosti.

Brezplačni poučni tečaji tudi v modernem

umetnem vezanju.

SINGER Co. del. družba šiv. strojev.

* Celje, Kolodvorske ulice št. 8. *

Svetovna razstava Pariz 1900

(156) 2-2

„GRAND PRIX“

najvišje odlikovanje.

Ivan Rebek

ključalnicaški mojster

(151) v Celju 6-2

Poljske ulice št. 14

— priporoča —

najfinejše, najboljše

in najvarnejše

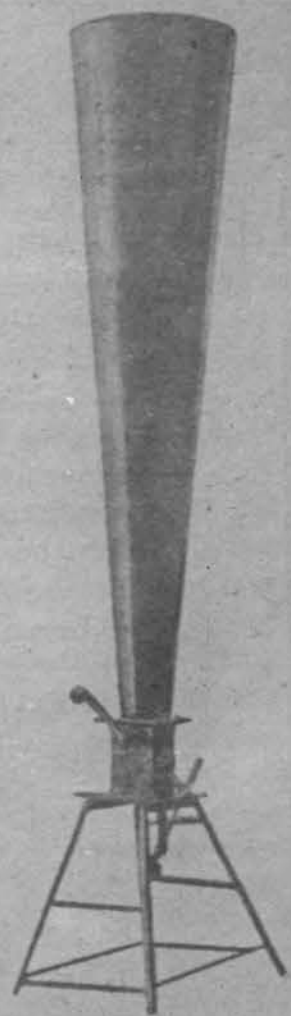
patentirane

strelne

priprave

proti toči.

Ceniki z opisom
uporabe na zahtevanje
brezplačno.

(160) 2-2

Deklica

s primerno šolsko izobrazbo, slovenskega in
nemškega jezika zmožna, ki se želi izučiti za
prodajalko mešane trgovine, sprejme se do
15. maja t. l. v večji mešani trgovini v lepem
kraju Spodnje Štajarske. — Ponudbe na uprav-
nistvo „Domovine“ v Celju.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbi.

Opozarja na svojo bogato zalogo železja, jekla, traverz, žice, kovanih in žičnih
žrebljev, vodovodnih cevi, plugov, motik, rovnov, vsakovrstnih lopat, gnojnih in sene-
nih vil, verig, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske posode in priprav,
stavbenih in pohištvenih okov, štedilnikov, raznotere stroje za poljedelstvo itd.

Tomaževa žindra! Najboljši gnoj za travnike, polja in vinograde.

Velika izber kos!

Travniške brane!

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Celje: Travn in Stiper Franc Polnik Alojz Walland Viktor Waga Milan Hočevar Jos. Polanc Josip Matič Fr. Rischawy Karol Gola, lekarna Fran Zanger Velenje: Karl Tischler	Celje: Anton Kalenc M. Raucher, lekarna Josef Brimez Anton Topoljak W. Wratichko Anton Ferjan Dobrna: Jos. Sikošek Braslovce: Ant. Plaskan Josip Panar Gomilsko: I. Idvoršek Fran Cukala Vojnik: Fr. Zottl	Hrastnik: Alojzija Hanerheim Kmetijsko društvo Ljubno: Fr. X. Petek Janez Filipič Sevnica: A. Fabiani S. F. Schalk Ludovik Smole Zwenkel & Comp. Trg Lemberg: Franc Zupandč Konjice: Fr. Kupnik Kmetijsko društvo	Laško: Andrej Eubacher Karl Hermann Kmetijsko društvo Planina: Lud. Schaecherke F. Wambrechtammer Gornji grad: Jakob Božić Poljane: Ferd. Ivanus A. P. Krautdorfer Anton Schwab Karl Sima Morije: Leopold Vuklić	Prstova: Marija Suppanz Ant. Suppanz Fran Mathies Fran Varlez Adal. Globodnik Fran Kartin J. F. Schaecherke St. Jurij ob Tab.: Fr. Plaskan St. Jurij: Kite Turin Smarje: Josip Wagner Jana Loechnitz	St. Pavi: Norbert Zander Trbovlje: Konstantin Zander J. M. Krammer Fran Pollak Rob. Stenowitz Jana Müller Jos. Sporn Fran Dolman Jana Zoltnik Ivan Novak Anton Jaklin
---	---	---	--	--	---

Južno-štajerska hranilnica v Celju.

Bilanca za leto 1901.

Imetek.

Dolg.

	K	v	K	v		K	v	K	v
Račun posojil:					Račun hranilnih vlog:				
a) hipoteknih	3.021.099	91			predplačanih obresti			3.756.446	36
b) občinskih	114.084	58			dobička in zgube:			14.603	03
c) proti zastavi	1.427	74	3.136.612	23	Čisti dobiček leta 1901			15.199	18
» zaostalih obresti	68.571	28							
» zamudnih obresti	7.644	38	76.215	66					
» poštne hranilnice:									
a) glavnice	10.754	24							
b) obresti	108	61	10.862	85					
» vrednostnih listin:									
a) glavnice	441.825	05							
b) obresti	7.047	63	448.872	68					
» naloženega denarja:									
a) glavnice	4.703	04							
b) obresti	172	48	4.875	52					
» inventarja			2.402	10					
» knjig in tiskovin			103	09					
» prehodnih zneskov			64.339	87					
» zemljišča			6.693	11					
» donesek zemljišča:									
» Zaostala najemnina			202	49					
» blagajne			35.008	97					
Skupaj			3.786.248	57	Skupaj			3.786.248	57

Aktiva.

Bilanca splošnega rezervnega zaklada.

Pasiva.

	K	v	K	v		K	v	K	v
Račun vlog:					Račun glavnice:				
Hranilne vloge l. 1901.	15.920	14			Stanje koncem l. 1901.	156.131	14		
Kapitalizovane vložne obresti	286	54	16.206	68	Poslovni dobiček Južno-štaj. hran. l. 1901.	11.071	63	167.202	77
» efektov:					» izgube in dobička:				
Nakupljeni efekti l. 1901.	145.780	—			Dobiček iz poslovanja splošne rezer. zaklade			5.855	54
Izguba po kurzu 31. dec. 1901	1.110	—	144.670	—					
» efektnih obresti:									
Zaostale obresti l. 1901			1.110	—					
Južno-štaj. hranilnica v Celju:									
Poslovni dobiček l. 1901.			11.071	63					
Skupaj			173.058	31	Skupaj			173.058	31

V Celju, dne 31. decembra 1901.

Dr. Josip Vrečko l. r.
pisarniški ravnatelj.

Ravnateljstvo:

Dr. Juro Hrašovec l. r.
predsednik ravnateljstva.Janko Vavken l. r.
tajnik.

S knjigami primerili in v red ušli v seji upravnega odbora dne 10. aprila 1902 voljeni pregledovalci računov.

Josip Pauer l. r.

Anton Turnšek l. r.
upravni odborniki.

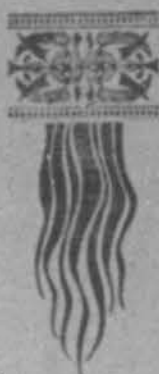
Ivan Vošnjak l. r.

Dragotin Hribar

trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega
orodja; tiskarna in knjigoveznica.

priloga gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisane, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih risank in pisank, in posebno le lastno zalogo najboljših zvezkov pod imenoma: »Spodnještajerska zaloga risank in pisank«, Hardtmuthovih in drugih svinčnikov in angleških peres po originalnih tovarniških cenah.

Dalje priloga zavrtke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, palice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah. Posebno lep izbor papirja in zavrtkov v mapah in elegantnih škatljah. — Najbolje strune za citre, gosli in kitare. Velik izbor albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tiskalnikov, okvirje za fotografije, listnic itd. Šolske in molitvene knjige; prekupcem le poseben popust. Sv. podobice v vseh velikostih po najnižjih cenah. Preskrbi se tudi vsakovrstni tisk na podobice.

priloga se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slav. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah. Izdaje knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade itd. — Vedno v zalogi so obrzci za posojilnice, sodaje, občine, šole itd.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in častne člane.

V moji knjigoveznici se izvršujejo vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinerja priznana trdno in ukusno. Ker je moja knjigoveznica preskrbljena z vsemi potrebnimi stroji najnovejše sestave, vsprejema ter cenó in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.